

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

Кафедра підприємництва і торгівлі

Н.М. Скляр, М.Є. Бондарчук

МІЖНАРОДНЕ ТЕХНІЧНЕ РЕГУЛЮВАННЯ

Методичні рекомендації для вивчення дисципліни

**Кривий Ріг
2017**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

Кафедра підприємництва і торгівлі

Н.М.Скляр, М.Є. Бондарчук

МІЖНАРОДНЕ ТЕХНІЧНЕ РЕГУЛЮВАННЯ

Методичні вказівки до вивчення дисципліни

Затверджено на засіданні
кафедри підприємництва і торгівлі
Протокол № 8 від «20» грудня 2017 р.

Схвалено навчально-методичною
радою ДонНУЕТ
Протокол № 4 від «27» грудня 2017 р.

**Кривий Ріг
2017**

УДК 33. 024: 006.0321022 (072)
JEL F49
С 43

Рецензенти:

О.Є. Бавико, доктор економічних наук, доцент
Г.О. Горіна - доктор економічних наук, доцент

Скляр Н.М., Бондарчук М.Є.

С 43 Міжнародне технічне регулювання [Текст]: метод. рек. до вивч. дисц./ Н.М. Скляр, М.Є. Бондарчук; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. підприємництва і торгівлі. – Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2017. – 48 с.

Методичні рекомендації призначені для студентів всіх форм навчання і покликані допомогти студентам організувати вивчення дисципліни «Міжнародне технічне регулювання» завдяки інформації щодо змісту модулів та тем дисципліни, планів семінарських занять, завдань для самостійного вивчення та розподілу балів за видами робіт, що виконуються студентами протягом вивчення дисципліни. Методичні рекомендації містять перелік питань для підготовки до підсумкового контролю та перелік основної та додаткової літератури.

УДК 33. 024: 006.0321022 (072)
JEL F49
С 43

© Скляр Н.М., Бондарчук М.Є. 2017
© Донецький національний університет
економіки і торгівлі імені Михайла
Туган-Барановського, 2017

ЗМІСТ

ВСТУП	4
ЧАСТИНА 1. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
ЧАСТИНА 2. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ПІДГОТОВКИ ДО ПРАКТИЧНИХ ТА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ	19
Змістовий модуль 1. Основи міжнародного технічного регулювання та особливості систем технічного регулювання країн світу.....	20
Змістовий модуль 2. Практика застосування базових норм міжнародного технічного регулювання та України.....	24
ЧАСТИНА 3. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ	29
Змістовий модуль 1. Основи міжнародного технічного регулювання та особливості систем технічного регулювання країн світу.....	30
Змістовий модуль 2. Практика застосування базових норм міжнародного технічного регулювання та України.....	39

ВСТУП

Україна є членом СОТ і задекларувала свою стратегічну мету – інтеграцію до Європейського Союзу. Сучасні інтеграційні процеси характеризуються тенденцією до стирання кордонів на шляху вільного переміщення товарів, капіталу, інформації та людей.

Глобалізація світового ринку обумовила необхідність вирішення проблеми взаємного визнання результатів оцінювання відповідності продукції та послуг. Вільне переміщення товарів можливе за умови гармонізації технічної документації, яку Україна мала здійснити відповідно до європейської та міжнародної систем. Саме технічні регламенти спрямовані на досягнення захисту людей, тварин і довкілля від ризиків негативного впливу всіх видів.

Вирішення проблеми підвищення якості, а отже і конкурентоспроможності, передбачає реалізацію комплексу заходів структурно-організаційного, техніко-інноваційного та правового характеру, серед них – адаптація національної системи стандартизації, метрології та сертифікації (технічних стандартів, процедур та органів з оцінки відповідності тощо) до системи технічного регулювання Європейського Союзу, що вимагає поглибленого дослідження останньої.

В сучасних умовах випускники вищих навчальних закладів повинні мати високий рівень професійної підготовки, належні знання з фундаментальних дисциплін, широку ерудицію і культуру. Для досягнення цих якостей фахівець з вищою освітою повинен поєднувати наукову та практичну підготовку, безперервно оновлюючи свої знання.

Метою вивчення дисципліни «Міжнародне технічне регулювання» є надання студентам необхідних знань та вмінь з програмних питань дисципліни.

Після вивчення дисципліни студенти повинні знати:

- систему технічного регулювання в умовах глобалізації економічних процесів;
- діяльність міжнародних організацій, що залучені до системи міжнародного технічного регулювання;
- особливості систем технічного регулювання певних країн світу;
- характеристику міжнародних угод та законодавчої й нормативно-правової основи міжнародного технічного регулювання;
- основні напрямки політики країн світу щодо подолання технічних бар'єрів у торгівлі;
- програми міжнародної технічної допомоги в галузі технічного регулювання;
- складові системи міжнародного технічного регулювання (стандартизації та оцінки відповідності, державного нагляду, захисту прав споживачів);
- систему технічного регулювання в Україні та перспективні шляхи адаптації вітчизняних вимог відповідно до міжнародних.

Успішне засвоєння дисципліни і належна підготовка до екзамену можливі тільки за умови систематичної роботи студентів над навчальним матеріалом.

ЧАСТИНА 1.
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 6	Обов'язкова для студентів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», ступінь «Магістр»	
Загальна кількість годин – 180	Семестр	
	1-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 6	Лекції	
	26 год.	
	Практичні, семінарські	
	-	-
	Лабораторні	
	26 год.	
	Самостійна робота	
	128 год.	
Вид контролю: екзамен		

2. Ціль та завдання дисципліни

Ціль: ознайомлення із структурою, складовими системами міжнародного технічного регулювання, законодавчим та нормативно-правовим забезпеченням її функціонування, аналізом діяльності міжнародних та національних організацій у цій сфері, перспективами організаційних заходів щодо адаптації положень вітчизняної системи технічного регулювання відповідно до міжнародних норм та правил.

Завдання: набуття спеціальних теоретичних знань та практичних навичок з визначення ролі та значення системи технічного регулювання в умовах глобалізації економічних процесів; проведення аналізу складових системи міжнародного технічного регулювання (стандартизації, оцінки відповідності, державного нагляду, захисту прав споживачів); ознайомлення з системою технічного регулювання в Україні та окреслення перспективних шляхів адаптації вітчизняних вимог відповідно до міжнародних; розуміння сутності діяльності міжнародних організацій, що залучені до системи міжнародного технічного регулювання; ознайомлення з особливостями систем технічного регулювання певних країн світу; вивчення міжнародних угод та законодавчої і нормативно-

правової основи міжнародного технічного регулювання; дослідження основних засад напрямків політики країн світу щодо подолання технічних бар'єрів в торгівлі; проведення аналізу ефективності програм міжнародної технічної допомоги в галузі технічного регулювання.

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Основи міжнародного технічного регулювання та особливості систем технічного регулювання країн світу												
Тема 1. Роль та значення системи технічного регулювання в умовах глобалізації економічних процесів	18	2		2		14	18	1				17
Тема 2. Міжнародні організації в системі міжнародного технічного регулювання	18	2		2		14	18	1	1			16
Тема 3. Завдання та напрями діяльності Організації Об'єднаних Націй (ООН)	18	2		2		14	18	1	1			16
Тема 4. Міжнародні та регіональні організації зі стандартизації, метрології та в галузі якості, безпеки та споживчої політики	18	2		2		14	18	1	1			16
Тема 5. Особливості систем технічного регулювання певних країн світу	18	4		4		10	18	1	1			16
Разом за змістовим модулем 1	90	12		12		66	90	5	4			81
Змістовий модуль 2. Практика застосування базових норм міжнародного технічного регулювання та України												
Тема 6. Міжнародні угоди та законодавчо-нормативна база сфери міжнародного	18	2		2		14	18	1	1			16

технічного регулювання											
Тема 7. Складові системи міжнародного технічного регулювання	18	4		4		10	18	1	1		16
Тема 8. Міжнародна система оцінки відповідності	18	4		4		10	18	1	1		16
Тема 9. Міжнародні та національні стандарти з управління якістю	18	2		2		14	18	1	1		16
Тема 10. Україна в системі міжнародної технічної допомоги. Програми міжнародної технічної допомоги в галузі технічного регулювання	18	2		2		14	18	1			17
Разом за змістовим модулем 2	90	14		14		62	90	5	4		81
Усього годин	180	26		26		128	180	10	8		162

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема семінарського (практичного) заняття	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Основи міжнародного технічного регулювання та особливості систем технічного регулювання країн світу		
1	Семінар – розгорнута бесіда Глобалізації економічних процесів та міжнародне технічне регулювання	2
2	Семінар – дискусія Роль міжнародних організацій в системі міжнародного технічного регулювання	2
3	Семінар з виконанням лабораторних завдань Діяльність ООН щодо питань продовольства та сільського господарства , торгівлі та промислового розвитку	2
4	Семінар з виконанням лабораторних завдань Особливості діяльності міжнародних та регіональних організацій зі стандартизації.	2
5	Семінар запитань і відповідей Особливості систем технічного регулювання певних країн світу	4
Змістовий модуль 2. Практика застосування базових норм міжнародного технічного регулювання та України		
6	Семінар – розгорнута бесіда Міжнародні угоди та законодавчо-нормативна база сфери міжнародного технічного регулювання	2
7	Семінар з виконанням лабораторних завдань Складові системи міжнародного технічного регулювання	4
8	Семінар з виконанням лабораторних завдань Міжнародна система оцінки відповідності	2

9	Семінар з виконанням лабораторних завдань Стандарти BRС, IFS, GlobalGap, програма ЄС щодо оповіщення про небезпечні товари RAPEX	2
10	Семінар з виконанням лабораторних завдань Україна в системі міжнародної технічної допомоги. Програми міжнародної технічної допомоги в галузі технічного регулювання	2

5. Індивідуальні завдання

1. Огляд навчальної, наукової і періодичної літератури.
2. Підготовка рефератів, доповідей за обраною темою.
3. Підготовка розрахункових індивідуальних робіт.
4. Підготовка тез доповідей з метою виступу на університетських, всеукраїнських та міжнародних семінарах та конференціях.

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Вид та тема семінарських (практичних) занять	Кількість годин самостійної роботи	Форми самостійної роботи	Засоби діагностики
1	2	3	4
Змістовий модуль 1. Основи міжнародного технічного регулювання та особливості систем технічного регулювання країн світу			
Семінар – розгорнута бесіда Тема 1. Глобалізації економічних процесів та міжнародне технічне регулювання	14	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: роль, значення, завдання технічного регулювання; передумови розвитку та етапи становлення технічного регулювання у світі; основні поняття та визначення у сфері технічного регулювання. Джерело [1-5;7; 8]. 2. Самотестування. 3. Опрацювання статистичних даних з питань загального огляду ситуації у світі та глобальних викликів людству, що впливають на сферу технічного регулювання та споживчої політики	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, презентація зібраних даних
Семінар – дискусія Тема 2. Роль міжнародних організацій в системі міжнародного технічного регулювання	14	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: характеристика та основні напрями діяльності міжнародних організацій у сфері технічного регулювання; міжнародні та регіональні організації зі стандартизації, метрології, в галузі оцінки відповідності та акредитації, в галузі якості, безпеки та споживчої	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховування та обговорювання доповідей

		<p>політики. Джерело [1-8; 11].</p> <p>2. Підготовка до презентації доповіді за темами: «Міжнародні організації країн – виробників та експортерів сировини» та «Багатосторонні міжурядові організації з регулювання світових товарних ринків»</p>	
<p>Семінар з виконанням лабораторних завдань</p> <p>Тема 3. Діяльність ООН щодо питань продовольства та сільського господарства, торгівлі та промислового розвитку</p>	14	<p>1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: діяльність ООН щодо питань продовольства та сільського господарства (FAO), щодо промислового розвитку (UNIDO), щодо торгівлі та розвитку (ЮНКТАД); програма розвитку ООН (UNDP). Джерело [1-5;7; 8].</p> <p>2. Самотестування.</p> <p>3. Вирішення ситуаційних завдань з питань технічного регулювання продовольства та сільського господарства</p>	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання лабораторних завдань
<p>Семінар з виконанням лабораторних завдань</p> <p>Тема 4. Особливості діяльності міжнародних та регіональних організацій зі стандартизації.</p>	14	<p>1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: технічні регламенти та стандарти міжнародних та регіональних організацій зі стандартизації, метрології та в галузі якості, безпеки та споживчої політики Джерело [1-4;6; 10;11].</p> <p>2. Самотестування.</p> <p>3. Вирішення практичних завдань щодо застосування регулюючих документів міжнародної організації із стандартизації (ISO), Європейського комітету із стандартизації (CEN), Європейського комітету із стандартизації в галузі електротехніки та електроніки (CENELEC), Міжнародної електротехнічної комісії (IEC/CEI).</p>	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання лабораторних завдань
<p>Семінар з виконанням лабораторних завдань</p> <p>Тема 5. Особливості систем технічного регулювання певних країн світу</p>	10	<p>1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: технічні регламенти та стандарти міжнародних та регіональних організацій зі стандартизації, метрології та в галузі якості, безпеки та споживчої політики Джерело [1-3;8; 11].</p> <p>2. Самотестування.</p> <p>3. Вирішення практичних завдань з застосування правил технічного</p>	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання лабораторних завдань

		регулювання країн Європи, Азії, США, Канади в ЗЕД- діяльності українського бізнесу.	
Разом змістовий модуль 1	66		
Змістовий модуль 2. Практика застосування базових норм міжнародного технічного регулювання та України			
Семінар – розгорнута бесіда Тема 6. Міжнародні угоди та законодавчо-нормативна база сфери міжнародного технічного регулювання	14	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Генеральна угода з питань митних тарифів і торгівлі (ГАТТ); роль, переваги, недоліки директив нового і глобального підходів щодо обов'язкових вимог до певних видів продукції; технічні бар'єри в торгівлі; загальні принципи вільного руху товарів у країнах ЄС; угода про застосування санітарних та фітосанітарних заходів; угода про оцінку відповідності та прийнятність промислових товарів (АСАА). Джерело [1-3;5;8; 10]. 2. Самотестування. 3. Підготовка презентації доповіді щодо основних засад політики країн щодо подолання технічних бар'єрів у торгівлі СОТ (ТБТ)	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховування та обговорювання доповідей
Семінар з виконанням лабораторних завдань Тема 7. Складові системи міжнародного технічного регулювання	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: підсистема стандартизації продукції; підсистема оцінки відповідності; політика ЄС з оцінювання відповідності; підсистеми управління безпечністю та якістю товарів і послуг; підсистема ринкового нагляду. Джерело [1-3;7; 10]. 2. Самотестування. 3. Ситуативні завдання з застосування норм різних підсистем міжнародного технічного регулювання.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання лабораторних завдань
Семінар з виконанням лабораторних завдань Тема 8. Міжнародна система оцінки відповідності.	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: міжнародні та європейські стандарти з підтвердження відповідності: стандарти-серій ISO 17000, EN 45000; глобальний та модульний підходи до оцінки відповідності; підтвердження відповідності в законодавчо-регульованій та законодавчо-нерегульованій сферах; державний	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання лабораторних завдань

		нагляд за підтвердженням відповідності. Джерело [1-3;7; 9]. 2. Самотестування. 3.Вирішення практичних завдань з застосуванням модульного підходу до оцінки відповідності	
Семінар з виконанням лабораторних завдань Тема 9. Стандарти BRС, IFS, GlobalGap, програма ЄС щодо оповіщення про небезпечні товари RAPEX	14	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: системи управління безпечністю та якістю товарів і послуг; правозастосування системи HACCP та ISO 220000; системи простежуваності для харчової продукції; відносини із WHO/FAO (Кодекс), ОЕСР, ЄЕК ООН та СОТ/СФС; стандарти BRС, IFS, GlobalGap, програма ЄС щодо оповіщення про небезпечні товари RAPEX. Джерело [1-3;9-11]. 2. Самотестування. 3. Вирішення ситуативних завдань з управління безпечністю та якістю товарів і послуг.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання лабораторних завдань
Семінар з виконанням лабораторних завдань Тема 10. Україна в системі міжнародної технічної допомоги. Програми міжнародної технічної допомоги в галузі технічного регулювання	14	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: завдання та реалізація спільного Плану дій «Україна – Європейський Союз» щодо вдосконалення національної системи технічного регулювання та споживчої політики; напрями гармонізації законодавства України у сфері технічного регулювання; реформування системи технічного регулювання; роль та характеристика проектів міжнародної технічної допомоги країн ЄС (проекти TACIS, Twinning) Джерело [1-3;9-11]. 2. Самотестування. 3.Вирішення ситуативних завдань з застосування нових норм законодавства щодо тернічного регулювання в Україні.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання лабораторних завдань
Разом змістовий модуль 2	62		
Разом	128		

7. Матриця зв'язку між дисципліною/ змістовим модулем, результатами навчання та компетентностями

Результати навчання	Компетентності											
	Загальні						Предметно-спеціальні					
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
Знання сутності системи міжнародного технічного регулювання, його цілей, інформаційного забезпечення, основних стадій і логіки розробки	+	+							+		+	
Знання методичних підходів до розробки окремих міжнародних технічних стандартів	+	+							+		+	
Уміння обґрунтовувати застосування відповідних міжнародних видів технічних стандартів	+	+		+	+	+	+			+		+
Уміння проводити порівняльний аналіз міжнародних технічних норм щодо застосування їх у зовнішньоекономічній діяльності	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+

8. Стиль викладання

Лекції, семінарські заняття, самостійна робота (підготовка презентацій, рефератів, самостійно опрацювання додаткових питань за наведеним переліком літератури).

9. Методи оцінювання

Екзамен.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у випадку проведення екзамену: на протязі семестру (50 балів) та при проведенні підсумкового контролю - екзамену (50 балів);

Оцінювання студентів протягом семестру

№ теми практичного заняття	Вид роботи/бали					
	Тестові завдання	Ситуаційні завдання, задачі	Обговорення теоретичних питань теми	Індиві- дуальне завдання	ПМК	Сума балів
Змістовий модуль 1						
Тема 1	2		1	1		4
Тема 2	2	2				4
Тема 3	2	2				4
Тема 4	2	2				4
Тема 5	2	2			5	9
Разом змістовий модуль 1	10	8	1	1	5	25
Змістовий модуль 2						
Тема 6	2		1	1		4
Тема 7	2	2				4
Тема 8	2	2				4
Тема 9	2	2				4
Тема 10	2	2			5	9
Разом змістовий модуль 2	10	8	1	1	5	25
Разом						50

Оцінювання студентів при проведенні екзамену з використанням комп'ютерної програми «MyTest»

Оцінка на підсумковому контролі складається з двох елементів:

0-40 балів - теоретична частина (тестування);

0-10 балів – практична частина (розрахункове завдання).

Набрані бали за виконання теоретичної та практичної частин сумуються. Сума складає загальну кількість балів, отриманих за екзамен.

Теоретична частина екзамену включає тестові завдання (40 тестових завдань).

Оцінювання *тестових завдань* (40 тестових завдань по 1 балу) проводиться на основі інформації, яку надає комп'ютер за результатами тестування (кількість правильних відповідей). Правильна відповідь на одне тестове завдання оцінюється в один бал.

Загальне оцінювання *теоретичної частини* екзамену відбувається шляхом підбиття підсумку або сумування балів, які набрали студенти під час тестування.

Оцінювання результатів виконання **практичної частини** (1 розрахункове завдання на 10 балів) здійснюється відповідно до шкали оцінювання практичної частини.

Шкала оцінювання практичної частини

Сума балів	Критерії оцінювання
10	Завдання виконано у повному обсязі, відповідь обґрунтована, висновки і пропозиції аргументовані, розрахунки правильні, оформлення відповідає вимогам
7	Завдання виконано у повному обсязі, але допущено незначні неточності в розрахунках або оформленні, прийняті рішення недостатньо аргументовані
4	Завдання виконано не менше ніж на 70% при правильному оформленні або не менше ніж на 80%, якщо допущені незначні помилки в розрахунках чи оформленні
0-3	Завдання виконано менше ніж на 70%, допущені помилки в розрахунках чи оформленні, прийняте рішення не аргументовано

Оцінювання студентів при проведенні екзамену без використання комп'ютерної програми «MyTest»

Оцінка на підсумковому контролі складається з двох елементів:

0-40 балів - теоретична частина (тестування);

0-10 балів – практична частина (розрахункове завдання).

Набрані бали за виконання теоретичної та практичної частин сумуються. Сума складає загальну кількість балів, отриманих за екзамен.

Теоретична частина екзамену включає тестові завдання (40 тестових завдань). Оцінювання *тестових завдань* (40 тестових завдань по 1 балу) проводиться на основі підрахунку кількості правильних тестів. Правильна відповідь на одне тестове завдання оцінюється в один бал.

Загальне оцінювання *теоретичної частини* екзамену відбувається шляхом підбиття підсумку або сумування балів, які набрали студенти під час тестування.

Оцінювання результатів виконання **практичної частини** (1 розрахункове завдання на 10 балів) здійснюється відповідно до шкали оцінювання практичної частини.

Шкала оцінювання практичної частини

Сума балів	Критерії оцінювання
10	Завдання виконано у повному обсязі, відповідь обґрунтована, висновки і пропозиції аргументовані, розрахунки правильні, оформлення відповідає вимогам
7	Завдання виконано у повному обсязі, але допущено незначні неточності в розрахунках або оформленні, прийняті рішення недостатньо аргументовані
4	Завдання виконано не менше ніж на 70% при правильному оформленні або не менше ніж на 80%, якщо допущені незначні помилки в розрахунках чи оформленні
0-3	Завдання виконано менше ніж на 70%, допущені помилки в розрахунках чи оформленні, прийняте рішення не аргументовано

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами екзамену та за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних

результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
59-30	FX	2, «незадовільно»
0-29	F	

11. Методичне забезпечення

1. Електронний конспект лекцій.
2. Методичні вказівки з вивчення дисципліни.
3. Комплекти індивідуальних завдань.
4. Навчальна та наукова література, нормативні документи.

12. Рекомендована література

Нормативна:

1. Закон України «Про метрологію та метрологічну діяльність» № 1314-VII ВР від 05.06.2014р.
2. Закон України «Про стандартизацію» № 1315-VII ВР від 05.06.2014р.
3. Закон України «Про захист прав споживачів» № 3682-XII від 15.12.1993р.
4. Закон України «Про безпечність та якість харчових продуктів» № 2863-IV від 08.09.2005р.
5. Закон України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» № 124-VIII від 15.01.2015р.
6. Закон України «Про акредитацію органів з оцінки відповідності» № 2407111 від 17 травня 2001р.
7. Угода Світової організації торгівлі про технічні бар'єри в торгівлі, затверджена Рішенням Ради № 94/800/ЄС від 22 грудня 1994 року (Official journal L 336, 23/12/1994 P. 0001 —0002).
10. Угода про застосування санітарних та фіто санітарних заходів, затверджена Рішенням Ради 94/800/ЄС від 22 грудня 1994 року про укладення від імені Європейського Співтовариства, в межах його компетенції, угод, досягнутих під час Уругвайського раунду багатосторонніх переговорів (1986/1994) (Official journal L 336, 23/12/1994).
11. Указ Президента України "Про Положення про Державну інспекцію України питань захисту прав споживачів» від 13 квітня 2011 року N 465/2011

10. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження модулів оцінки відповідності, які використовуються для розроблення процедур оцінки відповідності, та правил використання модулів оцінки відповідності» від 13 січня 2016 р. № 95

Основна:

1. Бичківський Р.В. Метрологія, стандартизація, управління якістю і сертифікація [Текст] : підруч.для вищ. навч.закл. / Р. В. Бичківський [та ін.] ; Нац. ун-т "Львів. політехніка" . — Л., 2004 . — 560 с.

2. Захист прав споживачів: Навч. посіб. / Н. Г. Салухіна, О. М. Язвінська, О. І. Башкатова. — К.: МАУП, 2007. — 382 с.

3. Дахно І.І. Міжнародне економічне право: Навч.посіб. /І.І. Дахно. — К.: МАУП, 2009. — 304 с.

4. Кириченко Л. С, Самойленко А. А. Стандартизація і сертифікація товарів та послуг: Підручник/ Л. С. Кириченко, А. А. Самойленко. — Х.: Вид-во «Ранок», 2008. — 240 с.

5. Міжнародне технічне регулювання: навч. посіб./О.М. Сафонова та [ін.]. — Х.: ХДУХТ, 2013. — 372 с.

6. Мокій А. І., Яхно Т. П., Бабець І. Г. Міжнародні організації. Навч. посіб. - К.: Центр учбової літератури, 2011. - 280 с.

7. Топольник В.Г. Метрологія, стандартизація, сертифікація і управління якістю [Текст] : навч. посіб. : рекомендовані М-вом освіти і науки України для студ. вищ. навч. закл. / В. Г. Топольник, В. Д. Кожевнікова ; М-во освіти і науки України, Укр. мор. ін-т . — Севастополь : [УМІ], 2010 . — 179 с.

8. Салухіна Н. Г., Язвінська О. М. Стандартизація та сертифікація товарів і послуг: Підручник. - К.: Центр учбової літератури, 2010. - 336 с.

9. Саранча Г.А. Метрологія, стандартизація, відповідність, акредитація та управління якістю [Текст] : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Г. А. Саранча . — К. : Центр навчальної літератури, 2006 . — 672с.

10. Тарасова В.В., Малиновський А.С., Рибак М.Ф. Метрологія, стандартизація і сертифікація: Підручник/За заг. ред. В.В Тарасової - К.: Центр навчальної літератури, 2006.- 264с.

11. Цюцюра В.Д. Метрологія та основи вимірювань [Текст] : навч. посіб. / В.Д.Цюцюра, С.В.Цюцюра . — К. : Знання-Прес, 2003 . — 180 с.

Додаткова:

1. Дубініна А.А., Овчиннікова І. Ф., Дубініна С. О. та ін. Методи визначення фальсифікації товарів. Підручник. - К.: "Видавничий дім "Професіонал", 2010. - 272 с.

2. Камінський В. Технічне регулювання: концептуальні напрями реформування // Стандартизація, сертифікація, якість : наук.-техн. журн. 1999 - . 2004. № 6— С.7-11.

3. Кожедуб Ю. Основа технічних регламентів України – директиви ЄС нового та глобального підходу//Правове, нормативне та метрологічне забезпечення системи захисту інформації в Україні. – 2005. - №11. – С.63-70.

4. Коршунов Д. Про технічне регулювання та види нормативних документів / Д. Коршунов // Стандартизація, сертифікація, якість : наук.-техн. журн. 1999 - . 2005. № 4. — С.22-23.

5. Маніс Ф., Чувпило О. Технічні правила і стандарти в ЄС: Навч. посіб. — К.: ІМВ КНУ імені Тараса Шевченка, 2004. — 135 с.

6. Новиков В., Нікітюк О. Система управління безпечністю харчових продуктів: Застосування методології «життєвих циклів» // Стандартизація, сертифікація, якість. — 2008. — № 2. — С. 50–52.

7. Основные тенденции технического регулирования в Европейском Союзе // Мир стандартов. — 2006. — № 9. — С. 88–95.

8. Пиндер А., Киссинджер-Мэтрэй Д. Главный фокус: сектор услуг и стандарты находят общий язык // Стандарты и качество. — 2006. — № 4. — С. 49–51.

9. Полякова І., Бояркін В. СЕН: оновлена стратегія // Стандартизація, сертифікація, якість. — 2008. — № 1. — С. 14–20.

10. Притульська Н.В. Сучасні проблеми продовольчої безпеки України в умовах глобалізації // Товари і ринки. — 2006. — № 1. — С.119–127.

11. Реформування національної системи технічного регулювання // Стандартизація, сертифікація, якість. — 2009. — № 3. — С. 3.

12. Розенталь О.М. Реформа технического регулирования как государственная политика и бизнес-проект // Методы оценки соответствия. — 2006. — № 8.

13. Саєвич І. Вступ України до СОТ: Здобутки Держспоживстандарту у 2006 році // Стандартизація, сертифікація, якість. — 2007. — № 1. — С. 6–9.

14. Салухіна Н.Г., Башкатова О.І. Організація і технологія інспектування: Навч. посіб. — К.: КНТЕУ, 2003. — 213 с.

15. Тихонова С. Технічне регулювання у сфері електромагнітної сумісності / С. Тихонова, С. Королько, О. Коробчанська // Стандартизація, сертифікація, якість : наук.-техн. журн. 1999 - . 2004. № 3. — С.42-46.

16. Технічне регулювання в Україні: проблеми 2004 року // Стандартизація, сертифікація, якість : наук.-техн. журн. 1999 - . 2004. № 2. — С.7-8.

17. Штефан Н.В. Технічне регулювання в Україні: проблеми та досягнення // Системи обробки інформації / Нормативні аспекти вимірювань. — 2011. - №6. — С. 17-19.

Інформаційні ресурси:

1. <http://zakon.rada.gov.ua>

2. <http://www.ukrndnc.org.ua> Науково-дослідний центр стандартизації, сертифікації та якості

3. <http://csm.kiev.ua> Стандартизація, метрологія, сертифікація. УКРСЕПРО

4. <http://ualib.com.ua> Стандартизація - Онлайн бібліотека

**ЧАСТИНА 2.
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ПІДГОТОВКИ ДО
СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ**

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

ОСНОВИ МІЖНАРОДНОГО ТЕХНІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ СИСТЕМ ТЕХНІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ КРАЇН СВІТУ

Тема 1. Глобалізації економічних процесів та міжнародне технічне регулювання

Семінар – розгорнута бесіда

План заняття:

1. Розгорнуте обговорення у формі бесіди основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1.1. Роль, значення, завдання технічного регулювання.

1.2. Передумови розвитку та етапи становлення технічного регулювання у світі.

1.3. Основні поняття та визначення у сфері технічного регулювання.

1.4. Загальний огляд ситуації у світі та глобальні виклики людству, що впливають на сферу технічного регулювання та споживчої політики.

2. Індивідуальне тестування.

3. Презентація доповідей з аналізу статистичних даних з питань загального огляду ситуації у світі та глобальних викликів людству, що впливають на сферу технічного регулювання та споживчої політики

Тема 2. Роль міжнародних організацій в системі міжнародного технічного регулювання

Семінар дискусія

План заняття:

1. Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми та питаннями самостійного вивчення:

2.1. Характеристика та основні напрями діяльності міжнародних організацій у сфері технічного регулювання.

2.2. Міжнародні та регіональні організації зі стандартизації.

2.3. Міжнародні та регіональні організації з метрології.

2.4. Міжнародні та європейські організації в галузі оцінки відповідності та акредитації.

2.5. Міжнародні та регіональні організації в галузі якості, безпеки та споживчої політики.

2. Індивідуальне тестування.

3. Презентація доповідей з використанням мультимедійного візуального супроводження за темами: «Міжнародні організації країн – виробників та експортерів сировини» та «Багатосторонні міжурядові організації з регулювання світових товарних ринків».

Тема 3. Діяльність ООН щодо питань продовольства та сільського господарства, торгівлі та промислового розвитку.

План заняття:

1. Дискусійне обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

- 3.1. Діяльність ООН щодо питань продовольства та сільського господарства (FAO).
- 3.2. Діяльність ООН щодо промислового розвитку (UNIDO).
- 3.3. Діяльність ООН щодо торгівлі та розвитку (ЮНКТАД).
- 3.4. Програма розвитку ООН (UNDP).

2. Індивідуальне тестування.

3. Практичні завдання

Задача 1. Скласти схему з внутрішньої структури ООН, зазначаючи склад Генеральної Асамблеї з економічних питань та органів з експертів. Визначити цілі та принципи діяльності ООН.

Задача 2. Навести класифікацію міжнародних економічних організацій системи ООН (фонди, програми та робочі органи ООН, спеціалізовані установи ООН).

Задача 3. Скласти порівняльну таблицю цілей і напрямків діяльності FAO, UNIDO, ЮНКТАД.

Тема 4. Особливості діяльності міжнародних та регіональних організацій зі стандартизації.

Семінар з виконанням практичних задач

1. Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми та питаннями самостійного вивчення:

- 4.1. Міжнародні та регіональні організації зі стандартизації.
- 4.2. Міжнародна організація зі стандартизації (ISO).

- 4.3. Європейський комітет зі стандартизації (CEN).
- 4.4. Європейський комітет зі стандартизації в галузі електротехніки та електроніки (CENELEC).
- 4.5. Міжнародна електротехнічна комісія (IEC/CEI).
- 4.6. Діяльність Європейського союзу в галузі стандартизації.
- 4.7. Основні цілі CEN, правила розробки стандартів, директив.
- 4.8. Забезпечення бізнес-підходу в межах CEN.

2. Індивідуальне тестування.

3. Вирішення практичних завдань щодо застосування регулюючих документів міжнародної організації із стандартизації (ISO), Європейського комітету із стандартизації (CEN), Європейського комітету із стандартизації в галузі електротехніки та електроніки (CENELEC), Міжнародної електротехнічної комісії (IEC/CEI).

Надати характеристику та визначити основні напрями діяльності міжнародних організацій у сфері технічного регулювання:

Задача 1. Міжнародні та регіональні організації зі стандартизації: міжнародна організація із стандартизації (ISO), Європейський комітет із стандартизації (CEN), Європейський комітет із стандартизації в галузі електротехніки та електроніки (CENELEC), Міжнародна електротехнічна комісія (IEC/CEI). Діяльність Європейського союзу в галузі стандартизації.

Задача 2. Міжнародні та регіональні організації з метрології: Міжнародне бюро мір і ваги (BIPM), Міжнародна організація законодавчої метрології (OIML), Міжнародна конфедерація з вимірювань (IMECO), Всесвітня метеорологічна організація (WMO).

Задача 3. Міжнародні та європейські організації в галузі оцінки відповідності та акредитації: Європейський комітет ISO з оцінки відповідності (CASCO), система з сертифікації виробів електронної техніки (IECQ), Міжнародна конференція з акредитацій випробувальних лабораторій (ILAC).

Задача 4. Міжнародні та регіональні організації в галузі якості, безпеки та споживчої політики: міжнародна організація споживачів (Consumer International - CI), Комітет з захисту інтересів споживачів (COPOLCO), Європейська організація з якості (EOQ), Організація ООН з питань продовольства та сільського господарства (FAO), Міжнародний альянс ХАССП (США), Міжнародна організація з тестувань товарів та послуг (ICRT).

Тема 5. Особливості систем технічного регулювання певних країн світу. Семінар з виконанням практичних задач

1. Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми та питаннями самостійного вивчення:

- 5.1. Система технічного регулювання в країнах ЄС - правила системи, принцип створення єдиного ринку.
- 5.2. Особливості технічного регулювання країн СНД.
- 5.3. Особливості технічного регулювання країн Азії.
- 5.4. Особливості технічного регулювання в США.
- 5.5. Особливості технічного регулювання Канади.
- 5.6. Особливості технічного регулювання в Японії.

2. Індивідуальне тестування.

3. Вирішення практичних завдань щодо особливостей технічного регулювання в країнах ЄС, Японії, США, Канаді.

Задача 1. Українська фірма- виробник будівельних матеріалів розробила нові технології з рідкого утеплення зовнішніх стін, з якими вона хоче вийти на ринок Франції. Дайте рекомендації для фірми щодо отримання необхідних дозвільних документів зі стандартизації за французьким законодавством для можливого виходу фірми на зовнішній ринок.

Задача 2. Відома логістична міжнародна компанія DHL Global Forwarding планує розширити свій ринок послуг стосовно комплексних логістичних послуг на Україні по напрямку комбінованого транспортного коридору Балтійське море-Чорне море (Гдиня/Гданськ – Одеса/Іллічівськ). Яким міжнародним нормам необхідно відповідати українським представництвам дистрибуції DHL Global Forwarding та їх торговим партнерам, щоб реалізувати задуманий бізнес-план?

Задача 3. «Ядзакі Україна» є частиною міжнародної корпорації YAZAKI, яка виробляє продукцію у сфері автомобілебудування планує створити у Закарпатті цент автомобілебудування. Яким нормам за Японськими стандартами повинна відповідати майбутня продукція для експорту, яка буде випускатися в українському представництві «Ядзакі Україна» і яка процедура отримання відповідного сертифікату за японським законодавством?

Задача 4. Українська компанія планує експортувати зернову продукцію на американський споживчий ринок. До яких відомчих органів США їй необхідно звернутися, щоб уникнути технічних бар'єрів стосовно експорту зернової продукції до штату Невада?

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2 . ПРАКТИКА ЗАСТОСУВАННЯ БАЗОВИХ НОРМ МІЖНАРОДНОГО ТЕХНІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА УКРАЇНИ

Тема 6. Міжнародні угоди та законодавчо-нормативна база сфери міжнародного технічного регулювання

Семінар - розгорнута бесіда

План заняття:

1. Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

- 6.1. Характеристика міжнародних угод, директив ЄС у галузі технічного регулювання.
- 6.2. Генеральна угода з питань митних тарифів і торгівлі (ГАТТ).
- 6.3. Технічні бар'єри в торгівлі. Загальні принципи вільного руху товарів в країнах ЄС.
- 6.4. Угода про технічні бар'єри в торгівлі СОТ (ТБТ).
- 6.5. Угода про застосування санітарних та фіто санітарних заходів.
- 6.6. Угода про оцінку відповідності та прийнятність промислових товарів (АСАА).

2. Індивідуальне тестування.

3. Презентація доповідей з основних засад політики країн щодо подолання технічних бар'єрів у торгівлі СОТ (ТБТ)

Тема 7. Складові системи міжнародного технічного регулювання

Семінар з виконанням практичних завдань

План заняття:

1. Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

- 7.1. Система стандартизації продукції.
- 7.2. Основні цілі СЕН, правила розробки стандартів, директив, забезпечення бізнес-підходу в межах СЕН.
- 7.3. Система оцінки відповідності. Основні завдання Програми інтеграції України до Європейського Союзу в сфері підтвердження відповідності.
- 7.4. Державний нагляд за підтвердженням відповідності.
- 7.5. Міжнародні та європейські стандарти з підтвердження відповідності.

- 7.6. Політика, в ЄС з оцінювання відповідності. Комплексний підхід до взаємного визнання результатів сертифікації.
- 7.7. Системи управління безпечністю та якістю товарів та послуг. Міжнародні та національні стандарти з управління якістю.
- 7.8. Стандарти BRC, IFS, GlobalGap, програма ЄС щодо оповіщення про небезпечні товари RAPEX.
- 7.9. Система ринкового нагляду.

2. Індивідуальне тестування.

3. Практичні завдання.

Задача 1. Скласти порівняльну таблицю процедур систем оцінювання відповідності ЄС та України.

Задача 2. Дослідити зміни в статистиці продажу безпечних товарів, які відбулися з початку впровадження Системи RAPEX

Задача 3. Надати характеристику стандарту харчової галузі BRC (British Retail Consortium - Британського Консорціуму Роздрібної торгівлі)

Тема 8. Міжнародна система оцінки відповідності

Семінар з виконанням практичних задач

План заняття:

1. Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

- 8.1. Бюро Верітас
- 8.2. Технічна наглядова організація (TUV)
- 8.3. Генеральне товариство з нагляду (SGS)
- 8.4. Організація прикладних наукових досліджень і сертифікацій(TNO)
- 8.5. Moody International Group
- 8.6. Компанія «Русский регистр»(PP)
- 8.7. Система з сертифікації виробів електронної техніки (IECQ)

2. Індивідуальне тестування.

3. Практичні завдання.

Задача 1. Процедури підтвердження відповідності директивам ЄЕС складаються з модулів. При цьому в директиві на конкретну продукцію передбачається використання декількох рівноцінних процедур, а їх вибір

надається виробникові. Надати характеристику азотних модулів, що використовуються в ЄС. Результати занести в таблицю 1.

Таблиця 1 - Базові модулі, що використовуються в ЄС

A	Внутрішній контроль виробництва	
B	Експертиза типу ЄС	
C	Відповідність типу	
D	Забезпечення якості виробництва	
E	Забезпечення якості продукції	
F	Верифікація продукції	
G	Верифікація одиниці продукції	
H	Повне забезпечення якості	

Задача 2. Надати порівняльну характеристику діяльності наступних міжнародних органів оцінки відповідності із зазначенням їхньої спеціалізації: Група Bureau Veritas, Технічна наглядова організація (Technischer Überwachungs-Verein, TÜV, SÜD, TÜV NORD, TÜV Rheinland, and TÜV Saarland / SGS TÜV, Німеччина, Група компаній СЖС (SGS - Societe Generale de Surveillance S.A., Moody Internationall, Система IECQ.

Тема 9. Міжнародні та національні стандарти з управління якістю

Семинар з виконанням практичних завдань

План заняття:

1. *Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:*

9.1. Європейська організація з якості (EOQ)

9.2. Комісія ООН із продовольчих товарів (FAO)

9.3. Захист прав споживачів

2. Індивідуальне тестування.

3. Практичні завдання.

Задача 1. Розкрити сутність методу статистичного контролю якості «Шість сигм», який запропонований Європейською організацією якості (European Organization for Quality – EOQ).

Задача 2. Продовольча й сільськогосподарська комісія ООН відіграє провідну роль у міжнародній діяльності, спрямованій на боротьбу з голодом. Які основні області охоплює діяльність FAO? Із міжнародних статистичних джерел проаналізуйте динаміку результатів діяльності цієї організації за останні 5 років. Результат надайте у вигляді графіку.

Тема 10. Україна в системі міжнародної технічної допомоги. Програми міжнародної технічної допомоги в галузі технічного регулювання

План заняття:

1. Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

10.1. Перехідний період системи технічного регулювання в Україні (1990 - 2000).

10.2. Реформування технічного регулювання в Україні

10.3. Політика адаптації національного законодавства до європейських вимог

10.4. Перспективи розвитку системи технічного регулювання

2. Індивідуальне тестування.

3. Практичні завдання.

Задача 1. Заповніть структурну схему «Система сертифікації УкрСЕПРО», яка представлена на рис.1 та дайте повну характеристику у блоках із запитаннями.

Задача 2. Охарактеризуйте основні права споживачів, які визначають принципи Consumers International (CI).

Задача 3. Наведіть схему організаційної структури Consumers International (CI)

Рисунок 1 - Система сертифікації УкрСЕПРО

**ЧАСТИНА 3.
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
СТУДЕНТІВ**

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

ОСНОВИ МІЖНАРОДНОГО ТЕХНІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ СИСТЕМ ТЕХНІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ КРАЇН СВІТУ

Тема 1. Глобалізації економічних процесів та міжнародне технічне регулювання

Форми контролю: усне опитування, індивідуальне тестування.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

1.1. Роль, значення, завдання технічного регулювання.

1.2. Передумови розвитку та етапи становлення технічного регулювання у світі.

1.3. Основні поняття та визначення у сфері технічного регулювання.

1.4. Загальний огляд ситуації у світі та глобальні виклики людству, що впливають на сферу технічного регулювання та споживчої політики.

3. Розв'яжіть тестові завдання.

1. Що не належить до принципів стандартизації?

A. уніфікація

B. гармонізація нормативних документів

C. застосування інформаційних комп'ютерних систем і технологій

D. забезпечення взаємної незалежності стандартів, їхньої придатності

2. Державна політика у сфері розроблення і застосування технічних регламентів базується на принципах:

A. вимоги технічних регламентів поширюються на товари вітчизняного та іноземного походження незалежно від їх походження

B. технічні регламенти не повинні обмежувати торгівлі більше, ніж це необхідно

C. технічні регламенти повинні бути змінені або скасовані, якщо обставини або цілей, що спричинили їх прийняття, більше не існують

D. всі відповіді вірні

3. Будь-яка процедура, яка прямо чи опосередковано використовується для визначення того, чи виконуються встановлені у відповідних технічних регламентах чи стандартах вимоги:

A. процедура оцінки відповідності

- В. технічний регламент
- С. стандартизація
- Д. ринковий нагляд

4. Як називається нормативний документ, що встановлює загальні й багаторазово застосовувані правила, що пред'являються до діяльності або її результатів?

- А. стандарт
- В. сертифікат
- С. стандартизація
- Д. протокол

5. Всесвітній день стандартизації:

- А. 9 листопада
- В. 14 жовтня
- С. 26 серпня
- Д. 19 травня

Література:

1. Закон України «Про метрологію та метрологічну діяльність» № 1314-VII ВР від 05.06.2014р.
2. Закон України «Про підтвердження відповідності» № 2406-III від 17.05.2001р.
3. Закон України «Про стандартизацію» № 1315-VII ВР від 05.06.2014р.
4. Закон України «Про захист прав споживачів» № 3682-XII від 15.12.1993р.
5. Закон України «Про безпечність та якість харчових продуктів» № 2863-IV від 08.09.2005р.
6. Закон України «Про стандарти, технічні регламенти та процедури оцінки відповідності» № 3164-IV від 01.12.2005р.
7. Закон України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» № 124-VIII від 15.01.2015р.
8. Закон України «Про акредитацію органів з оцінки відповідності» № 2407111 від 17 травня 2001р.
9. Угода Світової організації торгівлі про технічні бар'єри в торгівлі, затверджена Рішенням Ради № 94/800/ЄС від 22 грудня 1994 року (Official journal L 336, 23/12/1994 P. 0001 —0002).
10. Кожедуб Ю. Основа технічних регламентів України – директиви ЄС нового та глобального підходу//Правове, нормативне та метрологічне забезпечення системи захисту інформації в Україні. – 2005. - №11. – С.63-70.

11. Коршунов Д. Про технічне регулювання та види нормативних документів / Д. Коршунов // Стандартизація, сертифікація, якість : наук.-техн. журн. 1999 - . 2005. № 4. — С.22-23.

Тема 2. Роль міжнародних організацій в системі міжнародного технічного регулювання

Форми контролю: усне опитування, понятійний диктант, індивідуальне тестування.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

2.1. Характеристика та основні напрями діяльності міжнародних організацій у сфері технічного регулювання.

2.2. Міжнародні та регіональні організації зі стандартизації.

2.3. Міжнародні та регіональні організації з метрології.

2.4. Міжнародні та європейські організації в галузі оцінки відповідності та акредитації.

2.5. Міжнародні та регіональні організації в галузі якості, безпеки та споживчої політики.

3. Розв'яжіть тестові завдання.

1. Який процес називають сертифікацією відповідності?

A. дія третьої сторони, що доводить, що забезпечується необхідна впевненість у тім, що ідентифікована продукція, процес або послуга відповідають конкретному стандарту або іншому нормативному документу

B. дія третьої сторони, що доводить, що продукція, процес або послуга пройшли процес ідентифікації

C. підтвердження незалежною стороною відповідності товару певному рівню якості за міжнародними правилами

D. дія третьої сторони, що доводить, що не забезпечується необхідна впевненість у тім, що ідентифікована продукція, процес або послуга відповідають конкретному стандарту або іншому нормативному документу

2. Питаннями споживчої політики в ISO займається комітет:

A. DEVCO

B. CASKO

C. COPOLCO

D. ISONET

3. Що не належить до принципів стандартизації?

- A. уніфікація
- B. гармонізація нормативних документів
- C. застосування інформаційних комп'ютерних систем і технологій
- D. забезпечення взаємної незалежності стандартів, їхньої придатності

4. Міжнародний стандарт: «Керівництво з соціальної відповідальності»:

- A. ISO 26000
- B. ISO 9000
- C. ISO 22000
- D. всі відповіді невірні

5. Яка організація координує роботи зі стандартизації в рамках Європейського економічного співтовариства?

- A. CENELEC
- B. CEN
- C. МОЗМ
- D. КАСКО

Література:

1. Закон України «Про підтвердження відповідності» № 2406-III від 17.05.2001р.
2. Закон України «Про стандартизацію» № 1315-VII ВР від 05.06.2014р.
3. Закон України «Про захист прав споживачів» № 3682-XII від 15.12.1993р.
4. Закон України «Про безпечність та якість харчових продуктів» № 2863-IV від 08.09.2005р.
5. Закон України «Про стандарти, технічні регламенти та процедури оцінки відповідності» № 3164-IV від 01.12.2005р.
6. Закон України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» № 124-VIII від 15.01.2015р.
7. Закон України «Про акредитацію органів з оцінки відповідності» № 2407111 від 17 травня 2001р.
8. Угода Світової організації торгівлі про технічні бар'єри в торгівлі, затверджена Рішенням Ради № 94/800/ЄС від 22 грудня 1994 року (Official journal L 336, 23/12/1994 P. 0001 —0002).
9. Кожедуб Ю. Основа технічних регламентів України – директиви ЄС нового та глобального підходу//Правове, нормативне та метрологічне забезпечення системи захисту інформації в Україні. – 2005. - №11. – С.63-70.
10. Коршунов Д. Про технічне регулювання та види нормативних документів / Д. Коршунов // Стандартизація, сертифікація, якість : наук.-техн. журн. 1999 - . 2005. № 4. — С.22-23.
11. Мокій А. І., Яхно Т. П., Бабець І. Г. Міжнародні організації. Навч. посіб. - К.: Центр учбової літератури, 2011. - 280 с.

12. Топольник В.Г. Метрологія, стандартизація, сертифікація і управління якістю [Текст]: навч. посіб. : рекомендовано М-вом освіти і науки України для студ. вищ. навч. закл. / В. Г. Топольник, В. Д. Кожевнікова ; М-во освіти і науки України, Укр. мор. ін-т . — Севастополь : [УМІ], 2010 . — 179 с.

Тема 3. Діяльність ООН щодо питань продовольства та сільського господарства, торгівлі та промислового розвитку.

Форми контролю: усне опитування, індивідуальне тестування, практичні завдання.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

- 3.1. Діяльність ООН щодо питань продовольства та сільського господарства (FAO).
- 3.2. Діяльність ООН щодо промислового розвитку (UNIDO).
- 3.3. Діяльність ООН щодо торгівлі та розвитку (ЮНКТАД).
- 3.4. Програма розвитку ООН (UNDP).

3. Розв'яжіть тестові завдання.

1. Стандарт, прийнятий міжнародною організацією зі стандартизації – це ...

- A. міждержавний стандарт
- B. міжнародний стандарт
- C. національний стандарт
- D. регіональний стандарт

2. У чому полягає мета діяльності ISO?

- A. забезпечення безпеки країн у сфері використання природних ресурсів
- B. розвиток стандартизації й міжнародного обміну товарами й послугами
- C. розвиток міжнародного обміну сучасними технологіями
- D. розвиток міжнародного використання природних ресурсів

3. До чого веде невідповідність якості товарів і послуг світовим стандартам?

- A. до втрати конкурентоздатності товару
- B. до підвищення конкурентоздатності товару
- C. не впливає на конкурентоздатність товару
- D. до арешту та знищення товару

4. Питаннями споживчої політики в ISO займається комітет:

- A. DEVCO
- B. CASKO
- C. COPOLCO
- D. ISONET

5. Стандарти залежно від об'єкта стандартизації, змісту та галузі застосування поділяються на:

- A. комплекси і системи
- B. категорії і системи
- C. категорії і форми
- D. категорії і види

Література:

1. Закон України «Про підтвердження відповідності» № 2406-III від 17.05.2001р.
2. Закон України «Про стандартизацію» № 1315-VII ВР від 05.06.2014р.
3. Закон України «Про захист прав споживачів» № 3682-XII від 15.12.1993р.
4. Закон України «Про безпечність та якість харчових продуктів» № 2863-IУ від 08.09.2005р.
5. Закон України «Про стандарти, технічні регламенти та процедури оцінки відповідності» № 3164-IУ від 01.12.2005р.
6. Закон України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» № 124-VIII від 15.01.2015р.
7. Закон України «Про акредитацію органів з оцінки відповідності» № 2407111 від 17 травня 2001р.
8. Угода Світової організації торгівлі про технічні бар'єри в торгівлі, затверджена Рішенням Ради № 94/800/ЄС від 22 грудня 1994 року (Official journal L 336, 23/12/1994 P. 0001 —0002).
9. Кожедуб Ю. Основа технічних регламентів України – директиви ЄС нового та глобального підходу//Правове, нормативне та метрологічне забезпечення системи захисту інформації в Україні. – 2005. - №11. – С.63-70.
10. Коршунов Д. Про технічне регулювання та види нормативних документів / Д. Коршунов // Стандартизація, сертифікація, якість : наук.-техн. журн. 1999 - . 2005. № 4. — С.22-23.

Тема 4. Особливості діяльності міжнародних та регіональних організацій зі стандартизації.

Форми контролю: усне опитування, індивідуальне тестування

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

- 5.1. Міжнародні та регіональні організації зі стандартизації.
- 5.2. Міжнародна організація зі стандартизації (ISO).
- 5.3. Європейський комітет зі стандартизації (CEN).
- 5.4. Європейський комітет зі стандартизації в галузі електротехніки та електроніки (CENELEC).
- 5.5. Міжнародна електротехнічна комісія (IEC/CEI).
- 5.6. Діяльність Європейського союзу в галузі стандартизації.
- 5.7. Основні цілі CEN, правила розробки стандартів, директив.
- 5.8. Забезпечення бізнес-підходу в межах CEN.

3. Розв'яжіть тестові завдання.

1. Яка організація координує роботи зі стандартизації в рамках Європейського економічного співтовариства?

- A. CENELEC
- B. CEN
- C. МОЗМ
- D. КАСКО

2. Питаннями споживчої політики в ISO займається комітет:

- A. DEVCO
- B. CASKO
- C. COPOLCO
- D. ISONET

3. Міжнародні стандарти з управління якістю продукції

- A. серія стандартів ISO 9000
- B. серія стандартів ISO 2000
- C. серія стандартів ISO 3000
- D. серія стандартів ISO 8000

4. Яке членство має Україна в ISO?

- A. повноправний член організації
- B. член-кореспондент
- C. член-абонент
- D. неповноправний член організації

5. Один з методів стандартизації, який полягає у виготовленні машин, механізмів та інших виробів за допомогою їх компоновань обмеженої кількості стандартних агрегатів, або уніфікованих вузлів деталей, що мають геометричну та функціональну взаємопов'язаність це:

- A. уніфікація
- B. типізація
- C. агрегування
- D. симпліфікація

Література:

1. Гольцев Д.Г., Удовіченко О.П., Котляр М.А. Стан технічного регулювання в країнах Європейського Союзу та в Україні. Матеріали міжнародного семінару. Міністерство освіти й науки, молоді та спорту України, ДонНУ,-2010

2. Зелена книга Про політика адаптації вітчизняного законодавства в області норм і стандартів до європейських вимог. Держспоживстандарт.-Київ.-2006.

3. Лойко Д.П. Управління якістю: навч. посібник.- 2-е вид./ Д.П. Лойко, О.В. Вотченікова, О.П. Удовіченко, М.А. Котляр. Львів: «Магнолія 2006», 2010.- 336 с.

4. Лоцманов А. О реформе систем технического регулирования в странах СНГ// Стандарты и качество. - М., 2008.- №10.-С. 60-65

Тема 5. Особливості систем технічного регулювання певних країн світу. Семінар з виконанням практичних задач

Форми контролю: усне опитування, індивідуальне тестування, практичні завдання.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

- 5.1. Система технічного регулювання в країнах ЄС - правила системи, принцип створення єдиного ринку.
- 5.2. Особливості технічного регулювання країн СНД.
- 5.3. Особливості технічного регулювання країн Азії.
- 5.4. Особливості технічного регулювання в США.
- 5.5. Особливості технічного регулювання Канади.
- 5.6. Особливості технічного регулювання в Японії.

3. Розв'яжіть тестові завдання.

1. В США існує:

- A. один орган з акредитації;
- B. багато органів з акредитації;
- C. кількість органів з акредитації визначається законодавством кожного штату.
- D. федеральний орган з акредитації

2. Урядовим органом з акредитації в США є:

- A. BSI
- B. DIN
- C. NIST
- D. JISC

3. Національний орган із стандартизації в Японії:

- A. BSI
- B. DIN
- C. NIST
- D. JISC

4. Національний орган зі стандартизації у Франції:

- A. BSI
- B. DIN
- C. NIST
- D. JISC
- E. AFNOR

5. Новий підхід у ЄС щодо оцінки відповідності був прийнятий для:

- A. створення єдиної нормативної бази
- B. для гармонізації стандартів
- C. для усунення тарифних бар'єрів
- D. для групування норм стандартизації

Література:

1. Маніє Ф., Чувпило О. Технічні правила і стандарти в ЄС: Навч. посіб. – К.: ІМВ КНУ імені Тараса Шевченка, 2004. – 135 с.
2. Новиков В., Нікітюк О. Система управління безпечністю харчових продуктів: Застосування методології «життєвих циклів» // Стандартизація, сертифікація, якість. — 2008. — № 2. — С. 50–52.
3. Основные тенденции технического регулирования в Европейском Союзе // Мир стандартов. — 2006. — № 9. — С. 88–95.
4. Пиндер А., Киссинджер-Мэтрей Д. Главный фокус: сектор услуг и стандарты находят общий язык // Стандарты и качество. — 2006. — № 4. — С. 49–51.
5. Полякова І., Бояркін В. CEN: оновлена стратегія // Стандартизація, сертифікація, якість. — 2008. — № 1. — С. 14–20.

6. Притульська Н.В. Сучасні проблеми продовольчої безпеки України в умовах глобалізації // Товари і ринки. — 2006. — № 1. — С.119–127.
7. Реформування національної системи технічного регулювання // Стандартизація, сертифікація, якість. — 2009. — № 3. — С. 3.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2 . ПРАКТИКА ЗАСТОСУВАННЯ БАЗОВИХ НОРМ МІЖНАРОДНОГО ТЕХНІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА УКРАЇНИ

Тема 6. Міжнародні угоди та законодавчо-нормативна база сфери міжнародного технічного регулювання

Форми контролю: усне опитування, індивідуальне тестування, практичні завдання.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

6.1. Характеристика міжнародних угод, директив ЄС у галузі технічного регулювання.

6.2. Генеральна угода з питань митних тарифів і торгівлі (ГАТТ).

6.3. Технічні бар'єри в торгівлі. Загальні принципи вільного руху товарів в країнах ЄС.

6.4. Угода про технічні бар'єри в торгівлі СОТ (ТБТ).

6.5. Угода про застосування санітарних та фіто санітарних заходів.

6.6. Угода про оцінку відповідності та прийнятність промислових товарів (АСАА).

3. Розв'яжіть тестові завдання.

1. ТБТ передбачає:

- A. передбачає режим найбільшого сприяння в торгівлю;
- B. спеціальні вимоги до маркування і пакування;
- C. передбачає захист авторських прав;
- D. створення основ реформи торгівлі в сфері сільського господарства;

2. TRIPS передбачає:

- A. передбачає режим найбільшого сприяння в торгівлю;
- B. спеціальні вимоги до маркування і пакування;
- C. передбачає захист авторських прав;
- D. створення основ реформи торгівлі в сфері сільського господарства;

3. ГАТСС передбачає:

- A. передбачає режим найбільшого сприяння в торгівлю;
- B. спеціальні вимоги до маркування і пакування;
- C. передбачає захист авторських прав;
- D. створення основ реформи торгівлі в сфері сільського господарства;

4. СЖМ передбачає:

- A. передбачає режим найбільшого сприяння в торгівлю;
- B. спеціальні вимоги до маркування і пакування;
- C. передбачає захист авторських прав;
- D. створення основ реформи торгівлі в сфері сільського господарства;

5. Угода з застосуванням санітарних та фітосанітарних норм передбачає:

- A. передбачає режим найбільшого сприяння в торгівлю;
- B. спеціальні вимоги до маркування і пакування;
- C. передбачає захист авторських прав;
- D. створення основ реформи торгівлі в сфері сільського господарства;

Література:

1. Бичківський Р.В. Метрологія, стандартизація, управління якістю і сертифікація [Текст] : підруч.для вищ. навч.закл. / Р. В. Бичківський [та ін.] ; Нац. ун-т "Львів. політехніка" . — Л., 2004 . — 560 с.
2. Захист прав споживачів: Навч. посіб. / Н. Г. Салухіна, О. М. Язвінська, О. І. Башкатова. — К.: МАУП, 2007. — 382 с.
3. Дахно І.І. Міжнародне економічне право: Навч.посіб. /І.І. Дахно. — К.: МАУП, 2009. — 304 с.
4. Кириченко Л. С, Самойленко А. А. Стандартизація і сертифікація товарів та послуг: Підручник/ Л. С. Кириченко, А. А. Самойленко. — Х.: Вид-во «Ранок», 2008. — 240 с.
5. Міжнародне технічне регулювання: навч. посіб./О.М. Сафонова та [ін.]. — Х.: ХДУХТ, 2013. — 372 с.
6. Мокій А. І., Яхно Т. П., Бабець І. Г. Міжнародні організації. Навч. посіб. - К.: Центр учбової літератури, 2011. - 280 с.
7. Топольник В.Г. Метрологія, стандартизація, сертифікація і управління якістю [Текст] : навч. посіб. : рекомендовані М-вом освіти і науки України для студ. вищ. навч. закл. / В. Г. Топольник, В. Д. Кожевнікова ; М-во освіти і науки України, Укр. мор. ін-т . — Севастополь : [УМІ], 2010 . — 179 с.

Тема 7. Складові системи міжнародного технічного регулювання

Форми контролю: усне опитування, індивідуальне тестування, практичні завдання.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

- 11.1. Система стандартизації продукції.
- 11.2. Основні цілі CEN, правила розробки стандартів, директив, забезпечення бізнес-підходу в межах CEN.
- 11.3. Система оцінки відповідності. Основні завдання Програми інтеграції України до Європейського Союзу в сфері підтвердження відповідності.
- 11.4. Державний нагляд за підтвердженням відповідності.
- 11.5. Міжнародні та європейські стандарти з підтвердження відповідності.
- 11.6. Політика, в ЄС з оцінювання відповідності. Комплексний підхід до взаємного визнання результатів сертифікації.
- 11.7. Системи управління безпечністю та якістю товарів та послуг. Міжнародні та національні стандарти з управління якістю.
- 11.8. Стандарти BRQ, IFS, GlobalGap, програма ЄС щодо оповіщення про небезпечні товари RAPEX.
- 11.9. Система ринкового нагляду.

3. Розв'яжіть тестові завдання.

1.ISO створена в :

- A. 1927 р;
- B. 1946 р;
- C. 1994 р;
- D. 1998 р.

2.Європейський комітет зі стандартизації :

- A. EN (1957 р)
- B. CEN (1961 р)
- C. ETSI (1988 р)
- D. ДССУ (2002 р)

3. Галузь діяльності CENELEC:

- A. управління якості;
- B. сертифікація електроприладів;
- C. розробка стандартів на електричні установки.
- D. харчова промисловість

4. Глобальний підхід ЄС розроблено для:

- A. оцінки відповідності директивам
- B. оцінки відповідності стандартам
- C. оцінки відповідності технічним умовам
- D. гармонізації законодавства

Література:

1. Маніє Ф., Чувпило О. Технічні правила і стандарти в ЄС: Навч. посіб. – К.: ІМВ КНУ імені Тараса Шевченка, 2004. – 135 с.
2. Новиков В., Нікітюк О. Система управління безпечністю харчових продуктів: Застосування методології «життєвих циклів» // Стандартизація, сертифікація, якість. — 2008. — № 2. — С. 50–52.
3. Основные тенденции технического регулирования в Европейском Союзе // Мир стандартов. — 2006. — № 9. — С. 88–95.
4. Пиндер А., Киссинджер-Мэтрэй Д. Главный фокус: сектор услуг и стандарты находят общий язык // Стандарты и качество. — 2006. — № 4. — С. 49–51.
5. Полякова І., Бояркін В. СЕН: оновлена стратегія // Стандартизація, сертифікація, якість. — 2008. — № 1. — С. 14–20.
6. Притульська Н.В. Сучасні проблеми продовольчої безпеки України в умовах глобалізації // Товари і ринки. — 2006. — № 1. — С.119–127.
7. Реформування національної системи технічного регулювання // Стандартизація, сертифікація, якість. — 2009. — № 3. — С. 3.

Тема 8. Міжнародна система оцінки відповідності

Форми контролю: усне опитування, індивідуальне тестування, практичні завдання.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

- 8.1. Бюро Верітас
- 8.2. Технічна наглядова організація (TUV)
- 8.3. Генеральне товариство з нагляду (SGS)
- 8.4. Організація прикладних наукових досліджень і сертифікацій (TNO)
- 8.5. Moody International Group
- 8.6. Компанія «Русский регистр» (PP)
- 8.7. Система з сертифікації виробів електронної техніки (IECQ)

3. Розв'яжіть тестові завдання.

1. Регіональні відділення бюро Верітас в Україні існують в:

- A. 1961 р
- B. 1996 р

- C. 2005 p
- D. 2010 p

2. В Україні ТЮФ Норд працює з:

- A. 1992 p;
- B. 2005p.
- C. 2011p.
- D. 1994p.

3. Група СЖС заснована:

- A. 1878 p;
- B. 1950 p;
- C. 1996 p.
- D. 2000p.

4 TNO працює в Україні з:

- A.1961 p;
- B.1962 p;
- C.2005 p.
- D.2017 p.

5. Міжнародні організації з сертифікації проводять сертифікацію з:

- A. тільки продукції;
- B. тільки персоналу;
- C. тільки систем управління;
- D. продукції, систем управління, персоналу.

Література:

1. Бичківський Р.В. Метрологія, стандартизація, управління якістю і сертифікація [Текст] : підруч.для вищ. навч.закл. / Р. В. Бичківський [та ін.] ; Нац. ун-т "Львів. політехніка" . — Л., 2004 . — 560 с.

2. Захист прав споживачів: Навч. посіб. / Н. Г. Салухіна, О. М. Язвінська, О. І. Башкатова. — К.: МАУП, 2007. — 382 с.

3. Дахно І.І. Міжнародне економічне право: Навч.посіб. /І.І. Дахно. — К.: МАУП, 2009. — 304 с.

4. Кириченко Л. С, Самойленко А. А. Стандартизація і сертифікація товарів та послуг: Підручник/ Л. С. Кириченко, А. А. Самойленко. — Х.: Вид-во «Ранок», 2008. — 240 с.

5. Міжнародне технічне регулювання: навч. посіб./О.М. Сафонова та [ін.]. — Х.: ХДУХТ, 2013. — 372 с.

6. Мокій А. І., Яхно Т. П., Бабець І. Г. Міжнародні організації. Навч. посіб. - К.: Центр учбової літератури, 2011. - 280 с.

7. Топольник В.Г. Метрологія, стандартизація, сертифікація і управління якістю [Текст] : навч. посіб. : рекомендовані М-вом освіти і науки України для студ.

вищ. навч. закл. / В. Г. Топольник, В. Д. Кожевнікова ; М-во освіти і науки України, Укр. мор. ін-т . — Севастополь : [УМІ], 2010 . — 179 с.

8. Маніє Ф., Чувпило О. Технічні правила і стандарти в ЄС: Навч. посіб. — К.: ІМВ КНУ імені Тараса Шевченка, 2004. — 135 с.

9. Новиков В., Нікітюк О. Система управління безпечністю харчових продуктів: Застосування методології «життєвих циклів» // Стандартизація, сертифікація, якість. — 2008. — № 2. — С. 50–52.

10. Основные тенденции технического регулирования в Европейском Союзе // Мир стандартов. — 2006. — № 9. — С. 88–95.

11. Пиндер А., Киссинджер-Мэтрэй Д. Главный фокус: сектор услуг и стандарты находят общий язык // Стандарты и качество. — 2006. — № 4. — С. 49–51.

12. Полякова І., Бояркін В. СЕН: оновлена стратегія // Стандартизація, сертифікація, якість. — 2008. — № 1. — С. 14–20.

13. Притульська Н.В. Сучасні проблеми продовольчої безпеки України в умовах глобалізації // Товари і ринки. — 2006. — № 1. — С.119–127.

14. Реформування національної системи технічного регулювання // Стандартизація, сертифікація, якість. — 2009. — № 3. — С. 3.

Тема 9. Міжнародні та національні стандарти з управління якістю

Форми контролю: усне опитування, індивідуальне тестування.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

9.1. Європейська організація з якості (ЕОQ)

9.2. Комісія ООН із продовольчих товарів (FAO)

9.3. Захист прав споживачів

3. Розв'яжіть тестові завдання.

2. ЕОQ проводить Європейський тиждень якості з:

A. 1961р.

B. 1967 р

C. 2005р.

D. 2011р.

3. Міжнародна організація споживачів (СІ) створена в:

A. 1960 р

B. 1980 р.

C. 2000 р.

D. 1911р.

4. Скільки основних прав сподожачів:

- A. 4
- B. 8
- C. 12
- D. 18

Література:

1. Бичківський Р.В. Метрологія, стандартизація, управління якістю і сертифікація [Текст] : підруч.для вищ. навч.закл. / Р. В. Бичківський [та ін.] ; Нац. ун-т "Львів. політехніка" . — Л., 2004 . — 560 с.
2. Захист прав споживачів: Навч. посіб. / Н. Г. Салухіна, О. М. Язвінська, О. І. Башкатова. — К.: МАУП, 2007. — 382 с.
3. Дахно І.І. Міжнародне економічне право: Навч.посіб. /І.І. Дахно. — К.: МАУП, 2009. — 304 с.
4. Кириченко Л. С, Самойленко А. А. Стандартизація і сертифікація товарів та послуг: Підручник/ Л. С. Кириченко, А. А. Самойленко. — Х.: Вид-во «Ранок», 2008. — 240 с.
5. Міжнародне технічне регулювання: навч. посіб./О.М. Сафонова та [ін.]. — Х.: ХДУХТ, 2013. — 372 с.
6. Мокій А. І., Яхно Т. П., Бабець І. Г. Міжнародні організації. Навч. посіб. - К.: Центр учбової літератури, 2011. - 280 с.
7. Топольник В.Г. Метрологія, стандартизація, сертифікація і управління якістю [Текст] : навч. посіб. : рекомендоване М-вом освіти і науки України для студ. вищ. навч. закл. / В. Г. Топольник, В. Д. Кожевнікова ; М-во освіти і науки України, Укр. мор. ін-т . — Севастополь : [УМІ], 2010 . — 179 с.

Тема 10. Україна в системі міжнародної технічної допомоги. Програми міжнародної технічної допомоги в галузі технічного регулювання

Форми контролю: усне опитування, індивідуальне тестування, практичні завдання.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

10.1. Перехідний період системи технічного регулювання в Україні (1990 - 2000).

10.2. Реформування технічного регулювання в Україні

10.3. Політика адаптації національного законодавства до європейських вимог

10.4. Перспективи розвитку системи технічного регулювання

3. Розв'яжіть тестові завдання.

1. Система технічного регулювання в Україні в 1991-2000 рр включала:

- A. директиви;
- B. технічні регламенти;
- C. серію стандартів з сертифікацією ДСТУ 3410 – ДСТУ 3420;
- D. Закон України «Про сертифікацію».

2. Реформування системи технічного регулювання в Україні передбачає виконання:

- A. Закон «Про захист прав споживачів»;
- B. Постанова КМУ «Про обов'язкову сертифікацію»;
- C. Закон України «Про стандарти, технічні регламенти та оцінки відповідності».

3. Україна вступила в WTO :

- A. 1947 р;
- B. 1994 р;
- C. 2005 р;
- D. 2008 р;
- E. не є членом WTO.

4. Україна вступила до ЄЕС:

- A. 1992 р;
- B. 2005 р;
- C. 2010 р;
- D. передбачено планом « ЄЕС: Україна» в 2018 р.
- E. не визначено.

5. Які стандарти встановлюють послідовність проведення випробувань та експертизи товарів?

- A. на продукцію
- B. основоположні
- C. на процеси
- D. на методи контролю

Література:

15. Притульська Н.В. Сучасні проблеми продовольчої безпеки України в умовах глобалізації // Товари і ринки. — 2006. — № 1. — С.119–127.

16. Реформування національної системи технічного регулювання // Стандартизація, сертифікація, якість. — 2009. — № 3. — С. 3.
17. Розенталь О.М. Реформа технического регулирования как государственная политика и бизнес-проект // Методы оценки соответствия. — 2006. — № 8.
18. Саєвич І. Вступ України до СОТ: Здобутки Держспоживстандарту у 2006 році // Стандартизація, сертифікація, якість. — 2007. — № 1. — С. 6–9.
19. Салухіна Н.Г., Башкатова О.І. Організація і технологія інспектування: Навч. посіб. — К.: КНТЕУ, 2003. — 213 с.
20. Тихонова С. Технічне регулювання у сфері електромагнітної сумісності / С. Тихонова, С. Королько, О. Коробчанська// Стандартизація, сертифікація, якість : наук.-техн. журн. 1999 - . 2004. № 3. — С.42-46.
21. Технічне регулювання в Україні: проблеми 2004 року // Стандартизація, сертифікація, якість : наук.-техн. журн. 1999 - . 2004. № 2. — С.7-8.
22. Штефан Н.В. Технічне регулювання в Україні: проблеми та досягнення//Системи обробки інформації/ Нормативні аспекти вимірювань. — 2011. - №6. — С. 17-19.

Навчальне видання

**Скляр Надія Михайлівна, к.е.н.
Бондарчук Марія Євгенівна, асистент**

Кафедра підприємництва та торгівлі

МІЖНАРОДНЕ ТЕХНІЧНЕ РЕГУЛЮВАННЯ

Методичні вказівки до вивчення дисципліни

**Зведений план 2017 р., поз. № __
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського
50005, Дніпропетровська обл.,
м. Кривий Ріг, вул. Островського, 16.**